

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ג' חשון תשפ"א | דף היומי בבלי: עירובין עג | דף הכולל: שבת צ.
דף היומי בהלכה: מסעיף ז' עד אמצע סעיף ח' הגה "והוא הדין אם זרק".
מוסר: אהבת חסד - פרק י"ג עד 'גם ידוע הוא'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: שער הבושה 'יש מתבייש אם ימנע' עד שער האהבה 'ויאהב רעיו'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"אתם חושבים את עצמכם קטנים... וכי מה אני הייתי?" – אמר מרן הגר"ע יוסף זצ"ל לבחורים | אמרתי לנהג שלי: "תיצמד לפרייבט הזה, סע אחריו" | מדוע כדאי שהדיין יתנמנם לפעמים במהלך הדיון? | 2001

יומא דהילולא

"אתם חושבים את עצמכם קטנים... הרמב"ם ע"ה היה ילד כמוכם. הוא נולד ילד רגיל, אח"כ הלך לתלמוד תורה, אח"כ לישיבה קטנה, אח"כ לישיבה גדולה. היו קוראים לו 'משה', לא יותר. מי ידע שממנו יצמח הרמב"ם?"

קטעים נבחרים מתוך משאו של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל בפני אברכים ותלמידי ישיבות: על מעלת זיכוי הרבים, על חשיבות השאיפות הגדולות, ועל כתיבת חידושי תורה | מוגש לרגל יומא דהילולא

כאלה שב"ה חנן אותם הקב"ה שכל טוב, כבר בפעם ראשונה הם לומדים ומבינים. יקדישו זמן בשביל אלה שלא מבינים. נכון שהוא לומד ב"ה, והוא יכול להתקדם עוד, אבל לשני חסר מי שילמד אותו, יקדיש זמן, ידריך אותו ללא שיעור. בסופו של דבר גם השני יתגדל, והכל יהיה נזקף לזכותו של אותו שלימד אותו תורה. זה דבר גדול, דבר חשוב מאד, בכלל מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך".

מי שלא מתקדם - נופל!

הגאון רבי יוסף ידיד ע"ה, היה חכם מקטנותו, ועוד בהיותו נער, חשקה נפשו בתורה בשקידה והתמדה. אבל אבא שלו לא היה לו פרנסה, היה מלמד תינוקות, רצה מישהו שיעזור לו עם התינוקות, והיה לוקח את בנו רבי יוסף ידיד שיבוא ויעזור לו. הבן הזה יכול היה להתקדם בתורה, אבל היה צריך ללמוד עם

"המון העם מחכה לתורה שלכם"

מתוך דבריו בכנס בני התורה דורשי ה', 'אב התשע"א

בחורים יקרים! אברכים יקרים! תדעו, אתם לומדים טוב בתורה, חזקו ואמצו! אבל צריך לזכור - מחכים לנו המון העם, 'קול המון כקול שדי', ורוצים תורה, רוצים שנשמיע להם דברי תורה.

כל חכם, כל אברך, יקיים שיעורי תורה, אפילו מצומצמים, מנין אנשים, פחות ממנין, בבית כנסת שהוא מתפלל. לעשות שם קביעות לאנשים מהמון העם, אלו שמתפרנסים מיגיע כפיהם ואין להם מי שידריך אותם. אדם לא יחשוב רק על הלימוד שלו, הוא יכול ללמוד באותה שעה, הוא לומד והולך מחיל אל חיל - אבל יש אנשים שמחכים לך, רוצים ללמוד תורה, רוצים לשמוע טהרה, תן להם!

אפילו בישיבות עצמם יש חלק קצת חלשים, לא מבינים, ויש

שהוא רוצה לעלות למעלה בתורה, 'אורח חיים למעלה למשכיל' - תסתכל למעלה, תסתכל על אנשים גדולים בתורה ותלמד מהם, אל תלמד מאנשים קטנים.

"אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו"

מתוך דבריו בכנס לעידוד כתיבת חידושי תורה

אברכים יקרים, מה יש בפי לומר לכם? אני אומר את הפסוק "קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח" (ישעיה מט, א). "שאי סביב עיניך וראי כולם נקבצו באו לך" (שם מט, יח). אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו!

אזכרה ימים מקדם, כשהייתי צעיר, בערך בן שמונה-עשרה שנה. בכל הישיבה לא היו יותר משבעים תלמידים, לא היה עוד. זה הספרדים היחידים שהיו בישיבת פורת יוסף, שבעים תלמידים לא יותר, "שבעים תמרים ויחנו שם". בישיבת פוניבז' היו חמש מאות תלמידים כן ירבו, אבל אנחנו היינו דלים, דלים ומועטים. ישתבח שמו הקב"ה, גבר עלינו חסדו, ונתן לנו את כל התלמידים היקרים האלו, יקרים מזהב ומפז רב, המסולאים בפז. אשריכם ואשרי חלקכם, אשרי הורייכם שזכו לדעת את ערך התורה והקדישו אתכם לתורה, אשריכם ואשרי חלקכם, פרותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לעולם הבא.

"היו כאלו שצחקו עלי..."

כשהייתי תלמיד קטן הייתי כותב. כמובן לא הייתי כותב דברים העומדים ברומם של עולם, אבל הייתי כותב, ולבי היה נוטה תמיד להלכה, כי 'מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה בלבד' (ברכות ת), ולכן הייתי כותב הרבה הלכה. והיו כאלה שמצחקים עלי, מה ישיענו זה? אבל סופם שהם לא חיברו שום ספר, ואני ב"ה חיברתי ארבעים ספרים כבר. יהי רצון שה' יתן עוד חיים ארוכים שנוכל לחבר עוד כהנה וכהנה להועיל לעם ישראל, להגדיל תורה ולהאדירה ולזכות את הרבים, כי זה העיקר.

האדם לא לומד רק לעצמו - "אם חכמת חכמת לך" (משלי ט, יב), מה התועלת? התועלת היא שיוציא ג"כ לאחרים. אומרים בשמים (בבא בתרא י:): 'אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו', מה זה 'בידו'? שכותב ביד שלו, מחבר ספרים. "זה ספר תולדות אדם" (בראשית ה, א), אדם שכותב ספר זה התולדות שלו, 'תולדותיהם של צדיקים תורה מצוות ומעשים טובים' (רש"י בראשית ו, ט). אם הוא לא כותב, ישכח שמו.

בספרי הפוסקים אנחנו רואים שלפעמים מביאים שמות של גאוני עולם, אבל שמם לא מוזכר ולא ידוע כלל, מפני שלא כתבו ולא חיברו ספרים, ולכן אף אחד לא זוכר אותם, ח"ו נשכחו בתהום הנשייה. ואילו לעומתם אלו שחיברו ספרים, עד עכשיו אנו הוגים בספריהם ומפיהם אנו חיים, אשריהם ואשרי חלקם זכו וזיכו את הרבים. כל מי שכותב אשריו ואשרי חלקו, ישאר שמו נגון לעד.

תלמידים א' ב' ג' ד' ה', והיה מצטער מזה מאד. יום אחד נכנס לבית הכנסת בחצי הלילה, עמד על יד ההיכל, והיה בוכה בדמעות שלישי: רבונו של עולם, מה יהיה אחריתי? אני רוצה ללמוד תורה, מה יצא ממני?

היה עובר שם הגאון המקובל רבי שאול קצין, ושמע קול בכי. התקרב לשם, שאל אותו: מה יש לך בני? ענה לו: אני רוצה ללמוד תורה, ואין ידי משגת, אבא שלי לוקח אותי ללמד תינוקות. אמר לו הרב: בני, אל תדאג, אני אדאג לך. הלך מצא איזה עשיר אחד ושמו סילוורה, היה עשיר גדול. אמר לו, זה רוצה ללמוד תורה, אתה תתמוך בידו, וכך היה. ואז ישב ולמד תורה מפי רבנים גדולים, ועלה מעלה מעלה, חיבר כמה ספרים בהלכה, היה חריף גדול. סיפר לנו מורנו ורבנו רבי עזרא עטייה זצ"ל, שהוא היה שומע את השיעורים שלו, מלא חכמה, מלא תבונה.

כך הוא האדם שרואה שהתורה חסרה לו - יבקש רחמים מהקב"ה שיעזור לו, שיוכל להתקדם בלימוד התורה. כי אדם שלא מתקדם, זה לא שוה. "ונתתי לך 'מהלכים' בין העומדים האלה", צריך להתקדם! אדם לא נברא שישאר במקום אחד. מי שנשאר במקום אחד - זה תחילת נסיגה. מי שלא מתקדם - נופל!

להסתכל תמיד למעלה

מספרים על הגאון רבי זלמן בעל התניא: רבי זלמן היה יושב ולומד תורה, והיה לו נכד שקראו לו מנדל'ה, זה הגאון רבי מנחם מנדל מלובאוויטש בעל צמח צדק, שהיה אז צעיר בן שמונה-תשע שנים, והיה לומד סמוך לביתו של הרב, והרב יכול היה להשקיף עליהם מהחלון ולראות איך כל התלמידים לומדים.

יום אחד שהרב היה שקוע בתורתו, שמע קול צעקות. מה הצעקות האלה? התקרב לחלון וראה את נכדו מנדל'ה עומד על איזה עמוד גבוה, וכולם מריעים לו ומוחאים כפיים. הרב לא הבין מה הענין, ורמוז לנכדו שיבוא אליו.

ירד מהעמוד לאט לאט ובא אליו; כן סבא, מה אתה רוצה? אמר לו: מה 'עלית למרום שבית שבי', למה עלית על העמוד? אמר לו: זה משחק. עשינו בינינו תחרות מי יצליח לעלות לעמוד שגבוה עשר מטר, ומי שמצליח לעלות למעלה הוא המנצח. ואני ראיתי שכל אחד ואחד מנסה לעלות, וכאשר הגיע לחצי העמוד נופל, 'המה כרעו ונפלו'... אני החלטתי שאני יעלה, ועליתי והצלחתי.

אמר לו: למה אתה הצלחת יותר מכולם? אמר לו: אגיד לך סבא, הם היו עולים, וכשהגיעו לחצי העמוד הסתכלו בארץ, קיבלו סחרחורת... אוהו, הם גבוהים, ולכן נפלו. אני החלטתי לא להסתכל בארץ, רק למעלה, וכך היה, הסתכלתי למעלה והצלחתי לעלות.

אמר לו: בני, זה ישמש לך לקח לכל החיים. אל תסתכל באנשים קטנים ממך, תסתכל באנשים גדולים ממך, תלך מחיל אל חיל כדי ללמוד תורה, תהיה רב גדול. כך כתוב במשלי (טו), (כד) "אורח חיים למעלה למשכיל למען סור משאול מטה" - מי

גם אני הייתי פעם ילד קטן...

אתם חושבים את עצמכם קטנים... וכי מה אני הייתי? הייתי ילד קטן, והקב"ה ישתבח שמו "מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון" (שמואל-א' ב, ח). גם אתם, אפילו שבעיניכם אתם מעטים, "אם קטון אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה" (שם טז, יז). ללכת מחיל אל חיל ולגדול בתורה וביראה, לזכות את הרבים ולהשיב רבים מעוון.

הרמב"ם ע"ה שהיה ילד היה כמוכם, הוא לא נולד הרמב"ם, הוא נולד ילד רגיל, ואח"כ הלך לתלמוד תורה, אח"כ לישיבה קטנה, אח"כ לישיבה גדולה, היו קוראים לו 'משה', לא יותר [לא היה אשכנזי שיקראו לו מוישל"ה, אלא קראו לו משה]. מי ידע שממנו יצמח הרמב"ם? אף אחד לא ידע, "משה ידבר והאלהים יענו בקול". לכן אל ירך לבבכם, כל אחד ואחד מכם עתיד להיות גדול הדור, ישאף לדבר הזה ובע"ה יזכה.

הקב"ה אוהב את מזכיו הרבים

אספר לכם מעשה קטן: יש ספר חיבורי הלקט, חיבר אותו רב גדול אחד לפני שלוש מאות שנה. הספר הזה כולו מוסר לפי אותו הדור, כל כך היה מושך את לב הקהל, עד שמי שהיה לומד בספר הזה, היה חוזר בתשובה שלמה, כי הדברים היו נכנסים לו בתוך מעיו.

הרב המחבר של הספר הזה, מספר בהקדמה שלו מה קרה איתו לפני שהדפיס את הספר. הוא כותב: בשנת כך וכך, בערך עשרה ימים לפני חג השבועות, היה חולה ונפל למשכב, וחוליו היה כבד מאוד.

בני ביתו כמובן הביאו רופאים לטפל בו, ובמקום שיתקדם ויתרפא היה מצבו הולך ומתדרדר מטה, הולך אחורנית, וכך מצבו הלך ודעך, עד ששלשה ימים לפני חג השבועות איבד את ההכרה שלו, ולא היה רואה כלום, 'נעשיתי אבן דומם' - זה הלשון שלו, כמו שהאבן לא מרגיש כלום, ככה הוא נפל.

באו הרופאים והרימו ידים, אמרו אין מה לעשות, זה עוד שעה שעתיים הולך לעולמו. יעצו למשפחה: לכו לחברא קדישא שיתחילו לטפל ולהכין את הדבר, עוד שעה שעתיים הוא הולך. וכן עשו, הלכו וקראו לחברא קדישא, ישבו החברא קדישא ולקחו את המידה שלו כדי לתפור לו תכריכים, והכינו את המיטה של הלוויה ושאר הדברים, כך הכינו את עצמם.

והנה, באותה שעה בדיוק, הוא רואה שמלאך אחד יורד מן

השמים ובידו אבוקת אור - נר דולק, והוא אומר: אני מסתכל בנר ורואה שהנר הולך ודועך, הולך ודועך עד שנכבה לגמרי, ואחרי כמה שניות חזר ודלק לבד. אמרתי לו: אדוני המלאך, מה זה הנר הזה? אמר לו: הנר הזה זה אתה - "נר ה' נשמת אדם", תמו שנותיך עלי אדמות, זהו, אתה קיימת את כל החובה שלך. אבל הקב"ה לימד עליך זכות, אמר שאתה עתיד להוציא ספר שתזכה בו את הרבים, והרבה אנשים יחזרו בתשובה בזכותך, 'כל המזכה את הרבים, אין חטא בא על ידו' (יומא פז), מהר תחזירו לו את הנשמה, וזה הנר שחזר ודלק, אתה תחיה עוד חמשה עשר שנים. וכך המלאך נעלם.

באותה שעה הרגיש כאילו בא לו איזה כוח רוחני, התיישב, ביקש כוס מים, שלשה ימים לא טעם כלום. הביאו לו כוס מים, בירך 'שהכל נהיה בדברו' ושתה. החברא קדישא התביישו, ראו אותו מברך והכל בסדר, מה יעשו? שמו את התכריכים תחת בית השחי שלהם וברחו משם. גם הרופאים התביישו עוד לבוא, הרי הם אמרו שעוד שעה הוא ילך, איפה ילך, עכשיו הם הולכים והוא נשאר. והוא אומר, עכשיו זכיתי ונתקיים בי כל מה שאמר לי המלאך.

אחרי שלשה ימים היה חג השבועות, וכיון שהוא היה מרא דאתרא העלו אותו בעשרת הדברות, ואח"כ ברך 'ברכת הגומל', והעם כולו בכו. אמרו, צריך לברך 'מחיה המתים', כולם התכוננו ח"ו ללוויה, והנה עכשיו מברך הגומל, וכולם שמחו - בכי מתוך שמחה, וזכה וחיבר את הספר הזה שזיכה בו את הרבים.

תראו מה זה זכות הרבים, כמה הקב"ה אוהב את מי שהוא מזכה את הרבים, נותן לו חיים חדשים, נותן לו אשראי, נותן לו חיים, מעניק לו חיים. לא רק מחזק אותו ונותן לו בריאות, אלא גם לעתיד, הקב"ה ישתבח שמו אוהב את מי שמזכה את הרבים, 'כל המזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו'. לכן אתם לא לומדים רק בשביל עצמכם, 'לא ללמד על עצמו יצא, אלא ללמד על הכלל כולו יצא', ועוד תעלו מעלה מעלה בתורה בחכמה וביראת שמים.

לכתוב כל חידוש, אפילו קטן

ומעל הכל, לכתוב ביד! להרגיל עצמכם לכתוב חידושי תורה, ואפילו אם עכשיו בהתחלה יכתוב חידוש שהוא קטן בעיניו, אח"כ תגדלו בע"ה, ותדעו לברור אוכל מתוך פסולת, ותוציאו את חידושיכם לאורה, תוציאו ספרים, תחברו ספרים, "עשות ספרים אין קץ" (קהלת יב, יב).

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

דרמה בינלאומית: מדענים הצליחו להוכיח שנגיף הקורונה מדבק גם דרך הרשת המקוונת

**קבינט הקורונה התכנס לדין חירום: "מתכוונים להשבית מיידית את הרשת" •
ואיך זה משליך על לימוד התורה בהיכלי הישיבות הקדושות?**

יעקב א. לוסיגמון

כל כספם בגלל השבתת הרשת. רובכם לא תרוויחו שקל בחודש הקרוב בגלל הכאוס והבלגאן שייווצר, אני יודע שאנשים רבים יפסידו תורים לניתוחים, חלקם אולי ימותו, אסירים שהגיע זמנם להשתחרר מהכלא יצטרכו להמתין עד לחידוש הרשת והעברת הצווים שנתרו כלואים בתיבות הדואר האלקטרוני, אבל אין ברירה, נגיף הקורונה מסוכן מאוד לאנשים בקבוצות הסיכון, ואנחנו עדיין ממתנינים לחיסון שאמור לקבל אישורים סופיים ממש בשבועות הקרובים."

הוא הוסיף הוסיף כי הוא גאה באזרחי המדינה ששמרו על הכללים עד כה, וציין כי אם יתברר שישנם אזרחים שעוקפים את התקנות ומשתמשים ברשת, הוא לא יהסס להטיל סגרים מקומיים בערים אדומות שבהן השימוש ברשת המקוונת יהיה נפוץ יותר.

סיכוי לא קיים

מה הסיכוי שהתרחיש, הדמיוני כמוכן, שכתבנו עד כה יתרחש בפועל? ברור שהסיכוי אפילו לא אפסי. הוא פשוט לא קיים. לא רק בגלל החלק המדעי, והעובדה שנגיפים אינם יכולים לעבור דרך הרשת.

אלא גם, ואפילו בעיקר בגלל שאי אפשר להשבית את הרשת המקוונת. זה לא מציאותי. החיים של העמים ברחבי העולם תלויים בה, ברשת. איך יוכלו לחיות בלעדיה? נכון, אפשר לוותר אולי על חלק מהשירותים שהציבור הרחב צורך דרך הרשת המקוונת. אבל איך אפשר לסגור את העברת הדואר האלקטרוני? איך אפשר להתנתק מכל המחשבים בעולם למשך שבועות ארוכים? הכל יקרוס!!!

הבנקים, בתי החולים, הצבא, המשטרה, הממשלה, הכנסת, חברת החשמל וחברת 'מקורות'. כולם יקרוסו בתוך רגע, אם ננתק אותם מהרשת המקוונת. שלא לדבר על כך שרבים מהאזרחים יאבדו את שפיותם, אם ינתקו אותם חלילה מהאינטרנט הטמא-יקיר ליבם ומשוש חייהם. אבל הוא מדבק, זה מסוכן. נכון, הם יגידו גם אם ניחש שהקורונה אכן מדבק דרך הרשת,

יו"ר ארגון הבריאות העולמי תאודרוס אדהנום גבריהיסוס, כינס הבוקר מסיבת עיתונאים דחופה שהתקיימה דרך ה'זום' בהשתתפותם של מאות עיתונאים מכל רחבי העולם, והודיע כי מדענים העובדים עם הארגון בדקו ומצאו כי נגיף הקורונה מדבק גם דרך הרשת המקוונת..

"ההפתעה היתה גדולה, אבל זה הוכח מדעית, בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים", אמר גבריהיסוס, "איתרנו עד כה כמה מאות של מקרי הדבקה שאירעו דרך הרשת".

לדבריו: "חלק מהנדבקים פיתחו תסמינים לאחר שנחשפו לנגיף שנשלח אליהם בדואר האלקטרוני, אחרים נדבקו כשגלשו באתרי החדשות, ויש לנו גם כמה מקרים של אנשים שנדבקו בשעה שנכנסו לאתר של קופת החולים שלהם, כדי לבדוק תוצאות לבדיקות שעשו, ובעצם נדבקו בנגיף בגלל שבאותה עת נכנסו גם חולי קורונה, כדי לבדוק את התוצאות לבדיקות הקורונה שעשו".

גבריהיסוס הוסיף כי הארגון מגבש בשעה זו רשימת הנחיות, כיצד יש לנהוג מעתה ברשת, והבהיר כי על אף שהרשימה עדיין לא גובשה באופן סופי, ההמלצה המרכזית צפויה להיות הפסקה מוחלטת של השימוש ברשת למשך שבועיים לפחות, כשבזמן הזה יבוצעו בדיקות במחשבים שיחוברו לרשת בתנאי מעבדה, על מנת לבחון את דרכי המניעה או הפחתת הסיכוי להידבקות בנגיף. דקות אחדות לאחר הודעתו הדרמטית של גבריהיסוס הודיע ראש הממשלה על כינוס דחוף של קבינט הקורונה, לצורך השבתה מלאה של הרשת המקוונת בכל רחבי המדינה, בהתאם להנחיות הצפויות של משרד הבריאות. כל עובדי המדינה קיבלו הוראה לצאת מיידית מהמשרדים ולהתרחק מהמחשבים שהיו מחוברים לרשת, ובימים הקרובים יגיעו צוותים של מד"א ושל פיקוד העורף, כשהם עטופים בחליפות הגנה, על מנת לאסוף את המחשבים ולהעביר אותם לחדרים אטומים, על מנת להוריד את סכנת ההדבקה למינימום האפשרי.

"זאת תקופה לא קלה ולא פשוטה", אמר ראש הממשלה בהצהרה הקצרה שמסר לעיתונות: "הרשת המקוונת הפך להיות חלק מאוד מרכזי וחשוב בחיים של כולנו. אנשים רבים יאבדו את

מדובר בחוסר הבנה מוחלט של מהות לימוד התורה עבור
העם היהודי.

לפתוח את בתי העסק הם מתירים, כי אי אפשר לעצור את
הכלכלה, ולסגור את הישיבות הם ממהרים, כי "לא יקרה כלום
אם כל אחד ילמד מהבית".

ההיפך הוא הנכון.

קודם הישיבות!!!

רק לאחר מכן, אם מצב התחלואה יאפשר זאת, אפשר לדאוג
גם לדברים אחרים.

אם נראה שהלימודים בישיבות נמצאים תחת שליטה, ומספר
החולים אינו גבוה במיוחד, אפשר לדבר על חידוש קבלת הקהל
בעיריות למשל, או על פתיחת חופי הרחצה ומכוני הכושר.

אנחנו צריכים ללכת עם המסר הזה ולומר אותו בגאון, בראש
זקוף, בלי מורא ובלי שום חשש: "אתם לא חייבים להסכים עם
הדרך שלנו", נאמר להם, "אבל אתם כן חייבים להבין אותה,
להפנים עד כמה הדרך הזאת חשובה לנו, עד כמה ההיפרדות
מהישיבות ומלימוד התורה היא בלתי אפשרית מבחינתנו".

איננו מדברים על אלו הנגועים בנגע האנטישמיות שאינם
רודפים אותנו בגלל הקורונה. אלו נדבקו כבר מזמן בנגיף השנאה
לבני עמם. הם מעדיפים ילד סודני אחד על פני קהילה חסידית
שלמה. הם כבר הפכו את השנאה ללחם חוקם, התמכרו אליה
ואינם מסוגלים להרפות ממנה בשום מצב, לא בזמן מלחמה
ולא בעת שלום, לא בימי שגרה ולא בתקופה של התמודדות עם
מגיפה.

אם מקבלי החלטות אינם נגועים גם הם בנגע האנטישמיות,
הם חייבים קודם כל להבין את הקשר העמוק שלנו עם התורה,
את המשמעות של סגירת הישיבות עבורנו.

אם הם יבינו את זה, אין ספק שכל הגישה שלהם תשתנה.
היחס שלהם יהיה אחר, ובמקום להטיח בנו קללות וגידופים, הם
יבינו שיש כאן משהו עמוק יותר, חשוב הרבה יותר.

או אז, אולי הם יבינו וינסו לבוא לקראת, לגבש מתווים ולחפש
דרכים ולמצוא פתרונות, כדי לאפשר את המשך קיומו של עולם
התורה, בלי לנסות ולעצור אותו, אפילו לא לרגע אחד.

עדיין כולנו מבינים שנצטרך להתמודד עם זה, לחיות לצד הנגיף,
להשתדל לשמור מרחק מהמחשב, להשתמש בו רק בעת הצורך
לאחר עטיית מסכה וכפפות, אבל אי אפשר באמת לעצור את הרשת.
הם יסבירו כי הציבור לא ישלים עם צעד כזה בשום פנים ואופן!!!

התורה לעומת אלף אלפי הבדלות האינטרנט

אנחנו שומעים בתקופה האחרונה לא מעט התקפות מילוליות,
ולמרבה הצער גם פיזיות פה ושם, על הציבור החרדי.

"איך אתם לא מבינים שצריך לסגור את הישיבות", "באיזו
חוצפה אתם מעזים לפתוח את תלמודי התורה", "אתם מפיצי
מחלות", "אתם אדומים", "התרחקו מאתנו", "נעצור לכם את
התקציבים", "נשבית לכם את החיים", "נכלא אתכם בגטאות
שלכם, שלא תתקרבו אלינו".

רגע רגע...

ואם זה היה להתנתק מהרשת, הם היו מבינים שזה בלתי
אפשרי?

אז אצלנו הניתוק מהתורה הוא בלתי אפשרי. התורה היא
החמצן שלנו !!, וללא חמצן אין חיים...

אנחנו מחוברים אל התורה כבר אלפי שנים. עוד הרבה לפני
שהמציאו את החשמל, ואת המחשב, ואת האינטרנט הטמא ואת
הסמארטפון.

כשממציא האייפון סטיב ג'ובס עוד לא חשב להיוולד, הסבים
שלנו חבשו את ספסלי בית המדרש ולמדו תורה בתנאים קשים
מאוד, בקור האירופי ותחת רדיפת השלטונות במדינות השונות.

אפילו בגטו ורשה, בזמן המרד, כשבחוץ שרקו הפגזים, ובין
הבניינים הנוטשים הסתובבו להם נאצים מרושעים עם כלבי
גישוש שחיפשו אחר יהודים נוספים לצורך השמדתם, תלמידי
הישיבות שהצליחו לשרוד עד אז, ישבו במרתפים והגו בתורה,
בחבורה, שמעו שיעורים מפי רבם, התפלפלו זה עם זה, ולאחר
מכן התגנבו בחשאי החוצה, כשהם יודעים שבכל רגע הם עלולים
לספוג פגיעה של כדור עופרת שיירה בהם חייל נאצי רח"ל.

ואז באה הממשלה ומחליטה שבגלל נגיף הקורונה, יש לסגור
את הישיבות.

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

יום אחד אני מבחין במשה נוסע ברכבו, כשעל הגג נחות להן עשרות קופסאות נעליים חדשות. חשש כבד הזדחל בתוכי... אמרתי לנהג המסור: תיצמד לפרייבט הזה, סע אחריו

רבה של מגדל העמק, הרה"ג רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א,
מספר על אנשים שמשתקמים ומשתנים מהקצה אל הקצה על ידי המאור שבתורה

חלפון, ורב השב"ס, העושה גדולות ונצורות למען האסירים, גונדר
משנה הרב יהודה יקותיאל ויזנר.

בעיות כאלו ואחרות עלו על השולחן, פתרונות לענייני דת
שבין הסורגים והצעות מעשיות לטובת האסירים, ולכולנו מטרה
אחת: לתת מענה הולם לצורכי הדת בכלא.

שאלתי את הנוכחים שאלה קשה המנקרת במוחי זמן רב:
חטאו של דור המבול היה, כפי שהכתוב מעיד בפרשתנו (בראשית
ו, יא): ותמלא הארץ חמס. אף על פי שהיו בידם חטאים, עוונות
ופשעים למכביר, אומרים חכמינו (סנהדרין קח, א): "לא נחתם
גזר דינם עד שפשטו ידיהם בגזל".

רש"י מביא דבר נפלא: בניית התיבה ארכה 120 שנה, וכל
כך למה? - "כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה ק"כ שנה
ושואלים אותו: מה זאת לך? והוא אומר להם: עתיד הקב"ה
להביא מבול לעולם, אולי ישובו".

לכשנתבונן בדברי הימים, לא נמצא אדם אחד שבמשך 120
שנה שמע את נח הולם בפטישים ומנסר בכל כלי עץ - ושב
בתשובה. היכן הם אנשי הארץ שראו את יגיעתו וטרחתו של נח,
שלמענם התעכב בבניית התיבה כה הרבה שנים?

והשאלה מתעצמת שבעתיים: היום רואים יהודים, שהיו
שקועים בחטאים קשים, רחוקים מעולם היהדות ת"ק פרסה,
וביניהם אנשים שהיו כלואים יותר מתריסר שנים בין חומות
הכלא, והפכו ליראים ושלמים. למה היום כן, ואז לא?

אכן, יש הבדל בין דורו של נח לדורנו-אנו. לבני נח לא היתה
תורה ואילו היום יש לנו את התורה. כשיהודי שב בתשובה ומקבל
על עצמו עול תורה, "המאור שבה מחזירו למוטב".

התורה נקראת כך מלשון הוראה, המורה לאדם את דרכי
חייו ומצוותיו. בדורו של נח היה העולם חסר תורה, ולכן לא יכלו
החוזרים בתשובה להידבק בחי העולמים.

משה הגביר מהירות נוסע לכיוון עפולה, ואנחנו דולקים
אחריו. בעיקול הדרך עלה לכיוון גבעת המורה, שם יש לנו מוסד
לילדים מבתים הרוסים ושבורים. אני רואה את משה עוצר את
הרכב, ובזריזות ובמהירות משיל את ערמת הקופסאות מעל

היה זה בשלהי שנת תשכ"ח, עת דרכו רגליי במגדל העמק.
אני, הירושלמי מבין החומות, הצפנתי לעיר האבנים והחולות.
החיים בעיר ההיא היו קשים מנשוא, ברוחניות כבגשמיות.
הפשע פשה ברחובות העיר, והרגשתי צורך לקרב את היהודים
האומללים הללו, שחיפשו קרבה וחום.

הייתי הולך אליהם, רוקד ושר עמם, עד שפתחו בפניי את סגור
לבם. אביו של האחד בבית הסוהר, אחיו של משנהו בבית הסוהר.
הבנתי שצריך לטפל בשורש הבעיה.

כך דרכו רגליי לראשונה בכלא שאטה בשנת תשכ"ט. בהיכנסי
לשערי הכלא נקרע ליבי לרסיסים. קיבצתי את האסירים והתחלתי
להרצות בפניהם פרקי אבות. היתה זו התשתית הדתית הראשונה
בכלא. או אז הבינו במערכת שיש להקים "שיקום דתי" בנוסף
לשיקום הכללי.

משה - שם בדוי לסיפור אמיתי - היה גזלן, שכל הנקרה בדרכו
היה קונה ב"משיכה". במשך תקופה ארוכה היה משה תעלומת
המשטרה כולה. בתחבולות היה מצליח להערים על המשטרה
ומלסטם את הבריות, עד שנתפס ונאסר לשנים ארוכות.

הוא היה שבור ורצוף. לא היה לו כל טעם בחייו. במשך הזמן
הכיר את האגף הדתי בכלא, נשבה בקסמיו, התחזק בתשובה
והפך לירא שמים. לאחר ריצוי עניו וניכוי שלישי ממאסרו פנה
משה לעבודת כפיים, משמש נהג משאית להביא טרף לביתו.

ביום בהיר אחד, בעוד אני יושב ברכב ומתכוון לקראת נסיעה,
אני מבחין במשה נוסע ברכב פרטי, ועל גג המכונית נחות להן
עשרות קופסאות נעליים, שנראות כמו עזבו זה הרגע את מפעל
הייצור.

נהיה לי לא טוב על הלב. מה פתאום הוא נוסע עם נעליים על
הגג? מהיכן השיג אותן? לבי פרפר בחשש שמא שב משה לסורו
ושב חזר למלאכתו הישנה. החלטתי לנסוע בעקבותיו. אמרתי
לנהג המסור: "היצמד לפרייבט הזה, סע אחריו".

באחת השנים נערכה במוסדות "מגדל אור" התכנסות מסורתית
לקראת השנה החדשה בהשתתפות שורה של כחמישים ממנהלי
בתי הסוהר בישראל. בראשם הסבו מפקד מחוז צפון, גונדר מיקי

המכוננית ומניח אותה ליד דלת הכניסה למוסד.

יצאתי מיד ושאלתי אותו: משה, מה מעשיך כאן? ומה ערימת הנעליים הזו?

ואז, כשדמעות חמות בעיניו החל לספר לי, כי מאז שב בתשובה בין חומות הכלא לא הניח לו מצפוננו. גזלותיו הרבות עמדו על לוח ליבו בכל שעות היממה, והוא עצמו אינו זוכר ויודע את כל נגזליו הרבים ה' ירחם.

בהתאם להלכה הקובעת (שולחן ערוך, חושן משפט, סימן שסו ב) כי מי שגזל את הרבים - אך אינו יודע למי להשיב את

הגזלה - יעשה מהן צדקה לרבים, ידע משה והבין שתיקונו הוא רק על ידי עמל ועבודה קשה, כדי שיוכל להשיב לרבים את גזלותיו משנים קדמוניות. לכן הוא כאן, מוסר נעליים - שרכש ביושר - לטובת הציבור.

פניתי ושאלתי את אישי השב"כ: אמרו נא לי, האם בשיקום הכללי שמעתם על אדם שחזר בו מדרכו הרעה, ואף-רץ לשלם ולהשיב על עוונותיו?!
"זה כוח התורה!"

(מתוך הספר 'אור השבת')

פרשת השבוע

פעם נשאל רבינו הגר"נ קרליץ זצ"ל בשיעורו בפרקי אבות: "האם ראוי לאברך להוריד את הפח כדי לעבוד על מידת הענווה?"...

"ראו פלוני שלמד תורה מה נאים מעשיו" - עובדות והדרכות ממוזן הגר"נ קרליץ זצ"ל

הבעל נותן לאשה את מה שהיא צריכה, הרי הוא גורם שהיא תהיה מאושרת, ובאופן טבעי אם האשה מאושרת, היא גם תתן לו את ה"והוא ימשול בך". אם הבעל ישקיע בכבוד הראוי לאשה, ובפרט בתחילת הנישואין, האשה בהמשך תעשה בשבילו גם דברים שקשים לה מאוד".

אחד בא להתיעץ בקבלת קהל אצל רבינו בענין שידוכים לבתו, והתלונן שאפילו בחורים ממוצעים דורשים הרבה כסף מהורי הכלה.

אמר רבנו: "החזו"א היה מראה לאנשים שדורשים כסף את הרמ"א באבן העזר סי' ב' סעי' א' וז"ל: 'ומי שעושה כן אינו מצליח ואין זיווגו עולה יפה, כי הממון שאדם לוקח עם אשתו אינו ממון של יושר, וכל העושה כן נקרא נושא אשה בשביל ממון, עכ"ל. והוסיף השואל לשאול: "אם כן לפי זה, האם לא להתחייב כלום?"

והשיב רבנו: "הגדר הוא, שאם הוא היה מתחתן איתה גם בלי הכסף, מותר לו להתחתן אע"פ שהם נותנים כסף, וזה לא נקרא נושא אשה לשם ממון".

אחד מהרבנים היושבים שם הוסיף ואמר בפני רבינו: "אני זוכר שרבנו אמר פעם לבחור אחד יותר מכך, שבאמת עדיף שידוך בלי כסף בכלל".

הגיב רבינו ואמר: "נכון. כך ראיתי בהקדמה של אחד מספרי גדולי הדור הקודם, שכתב על עצמו שהציעו לו הרבה הצעות של שידוכים, ואחת מהן היתה משפחה עשירה, ואדם אחד נתן לו עצה שלא להיכנס לשידוך הזה אלא לקחת אשה דווקא

"אלה תולדות נח, נח" - נייחא לעליונים, נייחא לתחתונים (מדרש) פעם נשאלה הרבנית קרליץ ע"ה אשת מרן פוסק הדור הגר"נ זצ"ל, מה יש לה לומר על רבינו. והשיבה: "מה יש לדבר בכלל, כולו קדוש וטהור". והוסיפה ואמרה: "תמיד רבינו ראה מה טוב. לדוגמא, כשהגיע הביתה וראה שיש בלגן במטבח, חיפש מה טוב. למשל, החמיא שהילדים כבר הלכו לישון".

נשאלה הרבנית: האם רבינו החמיא על האוכל שהוא טעים? והשיבה: "פעם אחת האוכל נשרף, ואמר שהוא דווקא אוהב אוכל שרוף..." רבינו תמיד לא היה יוצא מהבית מבלי להודיע לרבנית להיכן הוא הולך. ואפילו כשיצא להתפלל קבוע בשעה מסוימת. גם לעת זקנותו ממש, כשכל פסיעה לקחה לו כוחות, וארע פעם ששכח להודיע, וכבר הגיע לדלת - חזר שוב על עקבותיו, ולא הסכים שמלווהו יכנס להודיע במקומו, אלא הוא עצמו גרר את רגליו במאמץ רב וחיפשה בין חדרי הבית כדי להודיע לה.

נשאל רבינו: בתורה נאמר "והוא ימשול בך" (בראשית ג, טז), זאת אומרת שכך גזרה חכמתו שיהיה הטבע בעולם. וברמב"ם (פס"ו מאישות הי"ט) כתב וז"ל: "וכן ציוו חכמים שיהיה האדם מכבד את אשתו יותר מגופו ואוהבה כגופו". ולכאורה נראים הדברים סותרים זה את זה. מצד אחד "הבעל מושל", ומצד שני "הבעל צריך לכבד ולאהוב?"

והשיב רבינו: דברי הרמב"ם משתלבים היטב עם הפסוק, והסביר: "מה זה קשר נישואין? אם הוא בן תורה, זה קשר נישואין לצורך קשר רוחני, אבל אם אינו בן תורה, אצלו זה רק קשר שמי". והמשיך ואמר: "קשר נישואין הוא קשר של נתינה, כאשר

ממשפחה שאינה עשירה. והגדול הנ"ל שיבח את העצה הזו, ואמר על עצמו שאם היה נכנס לשידוך ההוא, מסתמא כבר לא היה לומד. וזאת כיון שמגיע הזמן שהכסף נגמר, ומאידך הצורך להרבה כסף נשאר, כי התרגל. אבל עכשיו שלא התרגל הוא יכול תמיד להמשיך ללמוד".

נשאל רבינו בשיעורו בפרקי אבות: האם ראוי לאברך להוריד את הפח כדי לעבוד על מידת הענווה? והשיב: "יכול להיות בעל גאווה שמוריד את הפח בגאווה..."
(נשיח בחוקיך נח תש"פ, מרשימות תלמידו הרב אברהם ברנשטיין שליט"א)

קול העם

"אני לא שומע כלום!" - צעקתי לשפופרת. חברי ניסה להזור על דבריו, אך שוב, אני לא שומע כלום. לא עבר אלא יום אחד, והתברר לנו גודל ההשגחה העליונה שהיתה טמונה באותה 'שיחת חרשים'

קורא 'הפותח' משתף בסיפור מיוחד של השגחה פרטית

אני הייתי בבית כנסת אחר, באזור קליטה מצויין בדרך כלל, אך משום מה לא שמעתי אותו טוב. אמרתי לו שאני לא שומע, והוא חזר ואמר [כפי שסיפר לי לאחר מכן] שהוא רוצה ללמוד אתי בבית כנסת פלוני שבו הוא נמצא, ושאבוא אליו. אבל כאמור, לא שמעתי כלום! צעקתי לשפופרת: אני לא שומע כלום! אני בבית כנסת אחר!

בקיצור, היתה בינינו שיחת חרשים, והתוצאה היתה שלא נפגשנו באותו ערב ללימוד המשותף. כאמור, למחרת גיליתי שחליתי בקורונה... בזכות 'שיחת החרשים' הזאת, נמנעה מהחברותא שלי סכנת ההידבקות, וכמובן, הוא לא היה צריך להיכנס לבידוד.

אני מציין שוב, שהמקום בו נמצאנו, אני והוא, יש בו תמיד קליטה מצויינת. ללא ספק, היתה זו השגחה פרטית מיוחדת שלא נשמע איש את רעהו, כדי לשמור ולהגן עליו מהידבקות בנגיף.

ישראל חיים איזנקרפט

ביום ד' תשרי חליתי במחלת הקורונה. כפי הנראה נדבקתי בראש השנה בבית הכנסת ע"י אנשים שלא עטו מסיכה כראוי, אבל זה לא הנושא. כך נגזר וכך היה.

יש לי חברותא בדף היומי שמאוד חושש מלהידבק בנגיף, ובגלל זה לא התפלל בבית הכנסת שלנו בראש השנה. כמו כן יש לי זוג הורים מבוגרים, אשר בשבילם להדבק בנגיף הקורונה הוא חשש גדול, ואף סכנה גדולה.

במוצאי ר"ה ביקשה ממני אמי שתח" שאקח אותה ברכב שלי, כיון שאני גר קרוב אליה. כבר הייתי בדרך לקחתה, אולם ברגע האחרון אמרתי לה שבראש השנה הייתי במגע עם יותר ממאתים איש ואיני יכול לקחת אותה. וכך היה. ולאחר יום וחצי התברר שאכן כבר הייתי נשא של הנגיף.

אולם הסיפור השני הוא מדהים ביותר. במוצאי צום גדליה התקשר אלי החברותא שלי כדי לסכם היכן נלמד היום את הדף היומי. הוא אמר לי שהוא נמצא בשיעור בבית כנסת סמוך, ובגלל זה הוא מדבר בשקט.

טעימה מגיליון 'לקראת שבת'

"וכממתיק סוד הוסיף רבי ניסים זצ"ל אמר לי: 'בשביל המטרה הזאת, לפעמים כדאי שהדיין אפילו יתנמנם קצת במהלך הדיון'..."

הדיין הגאון רבי אברהם אטיאס שליט"א חושף כמה 'סודות קטנים' מחדר הדיונים בבית דינו של מרן הגאון רבי ניסים קרליין זצ"ל

מקומות:

הכי חשוב זה להגיע לחקר האמת ולנסות להשכין שלום בין הניצים - אמר. כשיושבים בריחוק, נוצר ניכור מסויים, והסיכוי

מרן הגר"נ קרליץ זצ"ל הסביר לי פעם, בעקבות מאורע שאירע בביה"ד, מדוע בביה"ד שלנו אין שולחן נפרד לדיינים ושולחן נפרד ומרוחק יותר למתדיינים, כפי שנהגו בהרבה

להגיע לאמת. ואילו כשיושבים בקירוב, הסיכוי גדל.
כמו כן מרוויחים עוד כמה דברים:

שהמתדיינים ירגישו 'היימיש', שהרי ביה"ד זה דבר מלחיץ, ויש אנשים שמעמד זה גורם להם להתבלבל בטענותיהם, אבל כשיושבים מסביב לשולחן אחד בנעימות כמו בסלון בבית, זה הרבה יותר נעים - שהרי כולנו יושבים לברר יחד את ההלכה ואת רצון ד' - וכך גם גדל משמעותית הסיכוי להשכין שלום בין הצדדים - דבר שאכן קורה לא מעט במסגרת ביה"ד.
זאת ועוד. כשאדם מרגיש היימיש, הוא גם מספר דברים שתכנן להסתיר ולא לספר, כי פשוט נעים לו, וזה דבר שלא ייתכן כאשר הוא מרגיש במקום קר ומנוכר.
דבר נוסף: לפעמים הדיינים מרגישים שהסיפור לוט בערפל או שמישהו מסתיר משהו. הניסיון מראה שלפעמים בלהט הדברים, הצדדים מתעמתים גם ישירות ביניהם בביה"ד, והם לוחשים סודות כלפי הצד שכנגד - "תדע לך שאני יודע שכך וכך" וכו'... הרבה פעמים בכך טמון פתרון התעלומה, וזה מועיל לדיין רק אם הוא קרוב אליהם דיו, ואם הם אכן מדברים.

וכממתיק סוד הוסיף רבי ניסים ואמר לי: "בשביל זה כדאי לפעמים לדיין אפילו קצת להתנמנם... ואז הלה לא יפחד לגלות סודותיו.
כמה חכמה, כמה ענווה וכמה חתירה לאמת יש כאן! מי יודע מה חשבו בזמנו אותם בעלי דינים שראו את רבי ניסים מנמנם קמעה?... טוב שעכשיו לפחות הם יידעו מהי הסיבה.
אתן לכם דוגמא נוספת. בעקבות מקרה מסובך נוסף שלובן בביתו, אמר לי: "כדאי שבכל הרכב יהיה גם דיין שבטבעו הוא 'גלאט במחשבתו' וממש לא 'מסולסל ומפולפל במחשבתו' - לפעמים יש מי מהצדדים שבאמת הוא 'גלאט בטבעו ובמחשבותיו', ואם יישבו לדין רק דיינים שבקיאם בסלסולים ובחשבונות רבים, ייתכן שלא יאמינו לו ויחפשו מה היו חשבונותיו, הגם שיתכן שלא היו כאלו. ולכן כדאי שיהיה לפחות דיין אחד שהוא 'גלאט במחשבתו', כך שיאמר דברי פלוני אינם מופקעים כלל ואל לכם לחשדו, כי גם אני הייתי עושה כך וכו'".
(מתוך מאמר נרחב שיופיע ב'לקראת שבת' שיופץ אי"ה ביום ה'. מקור: מוסף שב"ק יתד נאמן)

סגולות וישועות

כיצד זכה נח לשלושה בנים, לאחר חמש מאות שנה שבהם לא זכה לפרי בטן?

זיכוי הרבים - סגולה לזכות בזש"ק

"ויולד נח שלושה בנים"

על הפסוק "ויולד נח שלושה בנים", כתב הספורנו, שמאז שהחל נח לעסוק בזיכוי הרבים, שהתחיל להוכיח את בני דורו, זכה לבנים. כי לא מצינו בתורה מי שהמתין כה הרבה שנים לבנים, כמו נח, שחמש מאות שנה לא זכה לפרי בטן, ורק אחר שהחל לעסוק בזיכוי הרבים זכה ל'ויולד נח שלושה בנים'.
מספר הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א: לפני כשנה [תשע"ט] ערכו 'מזכי הרבים' בשכונת רמות שבעיה"ק ירושלים שבת התחזקות לתושבי השכונה. לשם כך הזמינו את אחד הרבנים שליט"א, אשר הנני מכירו מקרוב, שיבוא לשבות עמם ובמשך השבת ילהיב לבם לה' ולתורתו.
אותה שבת היתה 'שבת בראשית'. והנה ביום שישי בבוקר גילו העסקנים שעדיין לא הוכנה אכסניה ראויה לשמה עבור הרב ומשפחתו, ולא ידעו את נפשם מרוב בלבול ומבוכה. בצר להם פנו לאברך אחד וביקשו ממנו שיואיל בטובו לעזוב את

ביתו למשך השבת ולפנותו עבור הרב שליט"א.

הלה מיאן בתחילה, הן מצד עצם הדבר, שהרי הכל חפצים לישב תחת גפנם ותאנתם, ובפרט שכל צרכי השבת כבר היו מוכנים להתענג בתענוגים. ועל הכל, כי דירה זו חדשה היתה, וגם השקיע בה למען תעמוד בכליל השלימות, ובקושי נכנס לדור בה לפני ראש השנה, וכידוע מטבע הדברים נמנעים הבריות להעניק דירה נאה וחדשה לאחרים שמא יפגמו ביופיה בחוסר זהירות.
אולם לאחר שהות מועטת נמלך בדעתו ואמר לבני ביתו: הנה מזה עשר שנים שאנו מצפים לזש"ק, וכבר עשינו כל דברי ההשתדלות וקצרה יד הרופאים מלהושיע. על כן הבה נכניס אורחים למעוננו ואולי יעמוד לנו לזכות.
ואכן זכה לישועת ה', ובקיץ תשע"ט הכניס את בנו הנולד לו במז"ט בביתו של אברהם אבינו.

(באר הפרשה)

האם מותר לגלות 'סוד גלוי'?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

והפרת מחשבתו שחשב לשמור את הדבר בסוד, והחלק השני הוא שמגלה הסוד יוצא מדרך הצניעות, ומעביר על דעת בעל הסוד. ולפי זה בעניננו, אף שהחלק הראשון אינו שייך כאן, שהרי אינו גורם נזק לבעל הסוד בכך שמגלה אותו, כיון שכבר גילוהו השומעים האחרים, מכל מקום יש כאן איסור בזה שיוצא מדרך הצניעות ועובר על דעתו של בעל הסוד שאסר עליו לגלותו. אך לבסוף מסתפק ה'חפץ חיים' בד"ן זה, וכותב שייתכן שלא אסר בעל הסוד מלגלות את סודו, אלא אם כולם יקיימו את דברו, אבל באופן שכבר מתפרסם הדבר על ידי השנים האחרים, אינו מקפיד עוד על השלישי אם יגלה זאת.

אדם שסיפר דבר מה לארבעה בני אדם, וציווה עליהם שלא לגלותו. לאחר מכן שלושה מהם עברו על ציוויו וסיפרו זאת, והדבר נודע לכל. האם עדיין מחוייב הרביעי לשמור זאת בסוד, או שמאחר והדבר כבר התפרסם, מותר גם לו לגלות? בהגהות 'באר מים חיים' (כלל ב' מהלכות לשון הרע סעיף ז') מצדד ה'חפץ חיים' בתחילה שעדיין אסור לרביעי לגלות את הסוד. ובביאורים ומוספים מביאים, כי יש שפירשו (שיעורי עיון) את טעם האיסור על פי דברי רבנו יונה (ש"ג אות רכה), הביאם הח"ח לקמן (רכילות כלל ח ס"ה), שישנם שני חלקים באיסור גילוי סוד: חלק אחד הוא הנזק הנגרם לבעליו מחמת גילוי הסוד

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדרך היומי

מדוע למד הסטייפלער כל הלילה באוצר הספרים?

עירובין עג

מקום לינה גורם

רגעים מעטים עשיתי לי חרך מתחת השמיכה והתבוננתי אנא הובאתי ומה מתרחש סביב. "ואז ראיתי עומד ללא ניע אצל החלון ושני ספרים בידיו והוא מרוכז בהם בכל ישותו. השעות חלפו ואילו אני דבק ב'הצצות', משתאה מחריש לדעת מי הוא זה ומה מעשיו. בכל אותו הזמן ראיתי מחזה אחד ויחיד, האיש עומד כמסומר למקומו, שקוע בספריו, כאילו אין עולם סביבו. "לכשהאיר השחר יצא האיש מהחדר לרגע. ניצלתי את ההזדמנות", מצטדק ר' שלמה, "ונטשתי את החדר בחפזה. כעבור זמן נודע לי כי זה האיש הוא רבי יעקב ישראל קנייבסקי בעל מחבר הספר 'קהילות יעקב'". (תלמידו הגאון רבי ישראל מנחם וינגרטן שליט"א ר"י משנת שלמה - ממקור ראשון)

סיפר הגה"צ רבי שלמה הופמן זצ"ל: "בצעירותי כשנסעתי לבני ברק לנישואי ידידי רבי מיכל יהודה ליפקוביץ' [זצ"ל], בהסתיים השמחה מצאתי עצמי לבדי בב"ב ללא יכולת לצאת משם [האוטובוס היחיד עזב את המקום קודם לכן], ולפיכך נכנסתי לבית המדרש דשיבת 'בית יוסף' [נובהרדוק, כהיום שוכנת שם ישיבת 'בית מתתיהו']. "ישבתי שם ולמדתי בדרך עד השעה 1:00. לפתע הופיע במקום יהודי צעיר למדי וארשת פניו רצינית. הוא אחזני ביד, וללא אומר ודברים נטלני עמו, ירד עמי במדרגות, ונכנס עמי לחדר עמוס ספרים בכל צדדיו. הוא סימן לי לשכב במיטה שעמדה שם, אחר כיסני בשמיכה, משגיח שאני מכין עצמי לשינה. והכל כאמור, בדממה מוחלטת. "אני", סיפר רבי שלמה, "עשיתי עצמי כישן, ואולם כעבור

24
שעות

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית-אידיש

שלוחה 2 3 4

הרב **מאיר שפרכר** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית

שלוחה 2 1

הרב **יצחק לובינשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • אנגלית

שלוחה 2 6

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית

שלוחה 1

הר' **אברהם פוקס** הי"ו
הפותח בכל יום - המייל היומי של דרשו
60 שניות מתוקות על סדר הדף היומי

שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** הי"ו
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע

שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

איסור 'סותר של על מנת לבנות' - מדאורייתא או מדרבנן?

ויש מהאחרונים שכתב, שהסותר שלא על מנת לבנות עובר באיסור מן התורה, אלא שאינו חייב על כך מיתה, כרת או חטאת. ודוגמה לדבר - עשיית מלאכה בפחות מה'שיעור' שחייבים עליו חטאת, שאסורה מדאורייתא למרות שלא חייבים עליה חטאת.

[ביאורים ומוספים דרשו תקיח, 49]

אחת מל"ט מלאכות האסורות בשבת, היא מלאכת 'הסותר', שפירושה - הריסת בנין קיים. מדאורייתא, האיסור הוא רק ב'סותר על מנת לבנות', דהיינו שהורס את הבנין הקיים במטרה לבנות במקומו בנין אחר; ואילו הסותר שלא על מנת לבנות, הריהו 'מקלקל', ומותר מדאורייתא, אבל אסור מדרבנן.

קורות הצמודות לסוכה אך אינן מחוברות לה - האם יש איסור 'סותר' בנטילתן?

אסור להוציאן.

ואם הונחו בצמוד לדופן הסוכה שלא למטרות האמורות - אין בנטילתן איסור סותר, ולכן, באופן שאין בהן איסור 'מוקצה', וכגון שראויות להבערת אש המותרת ביום טוב, מותר לטלטלן.

[שו"ע תקיח, ח, משנ"ב לט, ושעה"צ סו]

קורות עץ שהוצמדו לסוכה על מנת לעבות את דופנה, אף שאינן מחוברות לדופן, יש בנטילתן בשבת וביום טוב איסור 'סותר'. ובמקרה שהושענו על הדופן על מנת לתומכה, כדי שתעמוד ישר, או שלא תעוף ברוח - נחלקו הפוסקים אם יש בנטילתן איסור סותר; אך אם חיברו אותן לקרקע, לכל הדעות

איזה מוקצה מותר בטלטול בשבת על ידי תנאי?

ונחלקו הפוסקים אם יכול אדם 'להתנות' בערב שבת או יום טוב, שבמידה ויוסר האיסור הראשון מעל החפץ, יוכלו לטלטלו. והמקלים נחלקו האם התנאי מועיל אף במקום שהסרת האיסור הראשון אינה צפויה להתרחש במהלך השבת או יום טוב.

[ביה"ל תקיח, ח, ד"ה נוטלים; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 48 ו'50]

'מוקצה מחמת איסור', פירושו - חפץ שאסור לטלטלו מחמת איסור מסוים, ומשום כך נוסף בו איסור 'מוקצה', ככל חפץ שאינו ראוי לשימוש בשבת וביום טוב. ואף אם במהלך השבת, או יום טוב, סר מעליו האיסור הראשון שמחמתו נאסר הטלטול, נשאר עליו איסור מוקצה עד למוצאי היום.

* סולם המיועד למלאכת איסור, וחזותו מוכיחה עליו שכן הוא - אסור לטלטלו בשבת וביום טוב אפילו בתוך הבית, כיון שנראה כאילו נוטל את הסולם על מנת להשתמש בו למלאכת איסור.
* דבר מאוס המונח במקום שבני אדם שוהים בו, וגורם להם אי נעימות משמעותית, כגון שהוא מדיף ריח רע - מותר לטלטלו כדי להוציאו החוצה, אף אם הוא מוקצה. היתר זה מכונה 'גרף של רע'.
* בהמה שמתה ביום טוב - אם נטתה למות בערב יום טוב, וניתן להאכיל את בשרה לבעלי חיים, אין נבלתה מוקצה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהי משמעותו של 'כתב הקבלה' ניתן לשוחטים?

כי קיימת עדיפות לבדיקת הסכין על ידי חכם; ועוד, שמחמת התנאים הנדרשים לבדיקת הסכין, דומה הבדיקה ל'הוראה' של חכם, ולכן יש לכבד את החכם להורות.
במשך הדורות, התבטל מנהג זה, וסומכים על כך שאין השוחט רשאי לשחוט ללא הרשאה מחכם, המכונה 'כתב קבלה'; ובהרשאה זו - החכם כביכול מוחל על כבודו, ופותר את השוחט מהצורך להראות לו את הסכין לפני כל שחיטותיו בעתיד.
[משנ"ב תצח, ב רה; ביאורים ומוספים דרשו, 4 ר 8]

בזמן חכמינו ז"ל היה נהוג שלפני כל שחיטה היה השוחט מביא את סכיניו לבדיקה אצל אחד מחכמי מקומו, מפני כבודו של החכם. והטעם שנהגו כך דוקא בבדיקת הסכין ולא במצוות אחרות, כגון ציצית ותפילין, הוא - שבדיקת הסכין תלויה בזוך המחשבה של הבודק, וכלשון רבנו יונה בספר שערי תשובה, אשר הועתקה בשולחן ערוך: "הלא תראה, כי יבדוק אדם פעמיים שלוש, ולא ירגיש בפגימה דקה, ואחר כן ימצאנה, כי הכין לבו באחרונה, ובחינת חוש המישוש - כפי כוונת הלב"; ומובן אפוא

הלוח היומי

ג' בחשוון | מרן הגאון רבי עובדיה ב"ר יעקב יוסף זי"ע, בעל 'ביע אומר', 'יחווה דעת', 'חזון עובדיה', ועוד

יארציט:

תרי"א: הרה"ק רבי ישראל ב"ר שלום שכנא מרוזין ז"ע
תקע"ז: רבי אהרן ב"ר מרדכי מז'טומיר בעל 'תולדות אהרן'
תקפ"ז: הרה"ק רבי אשר ב"ר אהרן הגדול מקארלין זי"ע
תרכ"א: הרה"ק רבי אליעזר ב"ר נפתלי צבי (מראפשיץ) מדזיקוב
תרכ"ז: הגה"צ רבי יוסף זונדל ב"ר בנימין בינוש סלאנט זי"ע
תרכ"ז: הרה"ק רבי יהודה לייב ב"ר מנחם מנדל שניאורסון מקאפוסט זי"ע
תרמ"ד: הגאון רבי אליהו ב"ר אברהם יעקב הורשובסקי זי"ע, רבה של דרוהוביץ, בעל 'פני אליהו' ו'אזור אליהו'
ת"ש: הרה"ק רבי יצחק זעליג ב"ר חיים ישראל מסוקולוב זי"ע
תש"ד: הגה"ק רבי שבתי שעפסל ב"ר ישעיה יששכר וייס, משימאני, בעל 'הלכתא רבתא לשבתא'
תשע"ד: מרן הגאון רבי עובדיה ב"ר יעקב יוסף זי"ע, בעל 'ביע אומר', 'יחווה דעת', 'חזון עובדיה', ועוד

יארצייט מרן הגאון רבי עובדיה יוסף ב"ר יעקב - בעל ה"יביע אומר" ועוד

מדוע הרב עובדיה בכה כל כך?

פעם המושב"ק של מרן הג"ר עובדיה יוסף טעה והושיט לרבינו תפילין של רבינו תם במקום תפילין של רש"י, כשרבינו הבחין בכך הרגיעו ואמר לו: "לא נורא, צריך לזכות לברך פעם על תפילין של ר"ת" אבל אחר כך בינו לבין עצמו, כל היום בכה על כך שאולי נכשל בברכה לבטלה.

(המתמיד - עמ' קסא)

נשתדל להקפיד לברך ברכה אחרונה מיד בסיום האכילה וכך ננצל פעמים רבות מספק ברכה לבטלה

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il